

Όλος ο πόλεμος γίνεται για την ταπείνωση!

[Ορθοδοξία](#) / [Πνευματική ζωή](#)

[Πρωτοπρεσβύτερος Γεώργιος Δορμπαράκης](#)

«Όλος ο πόλεμος γίνεται για την ταπείνωση. Οι εχθροί έπεσαν από υπερηφάνεια και μας σπρώχνουν προς την απώλεια από τον ίδιο δρόμο. Οι εχθροί μάς επαινούν· κι αν η ψυχή δεχτή τον έπαινο, τότε αποχωρεί η χάρη απ' αυτήν, ωστόσο μετανοήση. Έτσι σ' όλη τη ζωή της η ψυχή μαθαίνει τη Χριστομίμητη ταπείνωση. Μόνο η ταπεινή ψυχή βρίσκει την ανάπαυση και την άγια εκείνη ειρήνη, για την οποία μιλεί ο Κύριος (πρβλ. Ιωάν. ιδ´ 27). Η νηστεία, η εγκράτεια, η αγρυπνία, η ησυχία κι οι άλλες αρετές βοηθούν, αλλά η κύρια δύναμη βρίσκεται στην ταπείνωση. Η Μαρία η Αιγυπτία αποξήρανε με τη νηστεία σ' ένα χρόνο το σώμα της, γιατί δεν είχε και τι να φάη· με τους λογισμούς όμως πάλαιβε δεκαεφτά ολόκληρα χρόνια» (όσιος Σιλουανός ο Αθωνίτης).

Θεμέλιο της σκέψεως του χριστιανού για να αξιολογεί τα της ζωής του είναι η σπουδαιότερη δωρεά που ο Θεός του έδωσε: να τον έχει κάνει μέλος του σώματός Του, ένα μ' Εκείνον. Ο χριστιανός αποτελεί «μίμημα Χριστού», μία «επανάληψη» Εκείνου - ο χριστιανός προεκτείνει τον Κύριο, όπως ο ίδιος το απεκάλυψε: «*Εγώ ειμι η άμπελος, υμείς τα κλήματα*»

», ο Χριστός συνιστά το ένδυμα της ψυχής και του σώματός του. Γι' αυτό και τα κύρια χαρακτηριστικά του Κυρίου, η αγάπη και η ταπείνωση, θεωρούνται δομικά στοιχεία της χριστιανικότητας του πιστού. Αγάπη ο Κύριος; Αγάπη και ο χριστιανός. Ταπείνωση ο Κύριος; Ταπείνωση και ο χριστιανός. Και το ιερό αυτό ζεύγος, κατά Ιωάννη της Κλίμακος, δεν μπορούν να θεωρηθούν ξεχωριστά: όπου αγάπη εκεί και ταπείνωση• όπου ταπείνωση εκεί και αγάπη. Η ταπείνωση μάλιστα αποτελεί τη βάση και της ίδιας της αγάπης, στο δικό της μόνο έδαφος, της ταπείνωσης, μπορεί να φυτρώσει το άνθος της μοναδικής και καθ' υπερβολήν οδού.

Και βεβαίως η Αγάπη και η Ταπείνωση για τον Θεό μας συνιστούν υπερφυείς καταστάσεις που η διάνοια του ανθρώπου δεν μπορεί να προσεγγίσει - περικλείουν το μυστήριο της Τριαδικής θεότητας. Η αγάπη όμως και η ταπείνωση του χριστιανού αποτελούν αγώνισμα που αποκαλύπτουν την πνευματική κατάστασή του, ένα αγώνισμα που δεν έχει όριο και τέλος, γιατί ο πιστός άνθρωπος διαρκώς «κυνηγά» τον Θεό του που είναι άπειρος. Έτσι ο χριστιανός είναι χριστιανός στον βαθμό που αφήνει χώρο στην ύπαρξή του για να φανερώνεται ο Κύριος, κάτι που μετριέται από τον βαθμό ακριβώς της αγάπης και της ταπείνωσής του. Όσο μεγαλύτερες η αγάπη και η ταπείνωση, τόσο και πλουσιότερη η χάρη του Θεού στον άνθρωπο.

Κι έρχεται ο άγιος Σιλουανός, ο μέγας αυτός όσιος της εποχής μας, που το μεγαλείο του ανέδειξε κατά μοναδικό τρόπο ο άλλος όσιος εξίσου και υποτακτικός

του Σωφρόνιος ο Αθωνίτης, για να τονίσει με τον δικό του λόγο ότι «όλος ο πόλεμος γίνεται για την ταπείνωση». Ο όσιος Γέρων μιλάει και από την πείρα του. Ταλαιπωρήθηκε φρικτά, παρ' όλες τις τρομακτικές ασκητικές του ενέργειες στο Μοναστήρι του αγίου Παντελεήμονος του Άθω, τις νηστείες και τις χαμευνίες και τις αγρύπνιες του, προκειμένου να «μάθει» το πρώτο και σπουδαιότερο αυτό μάθημα. Σε απόγνωση μάλιστα ευρισκόμενος του εμφανίστηκε ο Κύριος για να του πει: *«Κράτα τον νου σου στον Άδη και μην απελπίζεσαι»*. Δεν υπάρχει δηλαδή περίπτωση να είναι κανείς με τον Κύριο, αν τον εαυτό του δεν τον έχει καταδικάσει στην... απώλεια, αλλά χωρίς απελπισία. Αυτή δεν είναι η πνευματική πραγματικότητα; Γιατί τι έχει ο άνθρωπος από μόνος του για να μπορεί να καυχηθεί; Μόνο τις αμαρτίες του και τις ανοησίες του. Ό,τι καλό υπάρχει σ' αυτόν οφείλεται σε δωρεά του Κυρίου. Όπως το σημειώνει ο απόστολος Παύλος: *«τι έχεις που δεν το έχεις λάβει; Αφού λοιπόν το έχεις λάβει από τον Θεό, τι καυχάσαι σαν να μην σου έχει δοθεί;»* Την ίδια συγκλονιστική μαρτυρία, ποιου ύψους κανείς δεν ξέρει, καταθέτει ο ίδιος απόστολος: *«Ο Χριστός ήλθε στον κόσμο για να σώσει τους αμαρτωλούς, πρώτος των οποίων είμαι εγώ»*. Η μεγαλωσύνη του αποστόλου Παύλου έγκειτο στο απροσμέτρητο βάθος της ταπείνωσής του. Διότι *«πας ο ταπεινών εαυτόν υψωθήσεται»* κατά τον λόγο του Κυρίου.

Λοιπόν, η σωτηρία ως σχέση με τον Κύριο, ως δηλαδή επιβεβαίωση του βαπτίσματός μας που Τον ντυθήκαμε, βρίσκεται στην επιλογή της μοναδικής αυτής οδού, της ταπείνωσης, που φανερώνει και τη γνησιότητα της μετανοίας μας. *«Μάθετε από εμένα ότι είμαι πράος και ταπεινός στην καρδιά, και τότε θα βρείτε ανάπαυση στις ψυχές σας»* είπε ο Κύριος. Γι' αυτό και Εκείνος είναι ο δάσκαλός μας στην οδό αυτή, γι' αυτό και *«Χριστομίμητη»* η ταπείνωση, κατά τον άγιο Σιλουανό. Κι εκείνο που δεν αφήνει περιθώριο αμφισβήτησης για τον όσιο μεγάλο Γέροντα είναι το γεγονός ότι *«οι εχθροί δαίμονες έπεσαν από υπερηφάνεια και μας σπρώχνουν προς την απώλεια από τον ίδιο δρόμο»*. Ταπεινωνόμαστε λοιπόν; Χριστοποιούμαστε. Υπερηφανευόμαστε; Δαιμονοποιούμαστε. Ακόμη και η άσκηση όλων των αρετών απλώς *«βοηθούν»*. *«Η κύρια δύναμη βρίσκεται στην ταπείνωση»*. Το παράδειγμα της αγίας Μαρίας της Αιγυπτίας είναι πράγματι συγκλονιστικό.

Κι επειδή ο Κύριος θέλει να μας καθοδηγήσει στην οδό Του αυτή προκειμένου να μας παρέχει όλα τα αγαθά Του που δεν μπορεί να τα προσλάβει μία υπερήφανη ψυχή, γιατί είναι γεμάτη από το Εγώ της, δρα απέναντί μας παιδαγωγικά και απείρως στοργικά. Ο άγιος Σιλουανός και πάλι μας επισημαίνει: *«Ο Κύριος διαπαιδαγωγεί σπλαχνικά την ψυχή. Μόλις αποκτήσει έπαρση η ψυχή έναντι του αδελφού, την ίδια στιγμή δέχεται επίθεση από κάποιο κακό λογισμό• κι αν ταπεινωθή η ψυχή, η χάρη παραμένει• ειδάλλως, θ' ακολουθήσει ένας μικρός πειρασμός, για να ταπεινωθή. Αν όμως δεν ταπεινωθή, τότε θ' αρχίσει ο πόλεμος της πορνείας. Αν και πάλι δεν ταπεινωθή, θα πέσει σε κάποιο μικρό αμάρτημα. Κι*

αν και πάλι δεν ταπεινωθή, τότε πια έρχεται ένας μεγαλύτερος πειρασμός και θα υποστή μια μεγαλύτερη αμαρτία. Κι έτσι θα δυναμώνη η δοκιμασία, ωστόσο ταπεινωθή η ψυχή. Τότε φεύγει ο πειρασμός. Κι αν ταπεινωθή ακόμα περισσότερο, θα έλθη η κατάνυξη και η ειρήνη και θα εξαφανιστή κάθε κακό».

pgdorbas.blogspot.com

<https://bit.ly/3tciSzy>